Tranh Cha(n Tra^u 05

Tranh Chăn Trâu (Thập Ngưu Đồ)

Tranh Cha(n Tra^u 05

font

Tranh Thiền Tông Số 5: Chăn Trâu

Dẫn

Nghĩ trước vừa dấy, niệm sau liền theo. Do giác nên được thành chơn, bởi mê lầm nên làm thành vọng. Chẳng phải do cảnh có, chỉ tự tâm sanh. Dây mũi nắm chắc không cho toan tính.

Giảng Giải

Nghĩ trước vừa dấy, niệm sau liền theo: Vừa khởi nghĩ về cảnh về người liền có ý niệm về cảnh về người hiện ra, niệm này vừa dứt, niệm khác tiếp theo dấy khởi liên tục. Do giác nên được thành chơn, bởi mê lầm nên làm thành vọng Niệm vừa khởi liền biết nó là vọng tưởng không theo, vọng tưởng lặng thì thành chơn. Nếu mê, niệm khởi chạy theo niệm, niệm này tiếp niệm khác nên làm thành vọng. Chỗ này diễn đạt đầy đủ ý nghĩa của sự tu hành: niệm khởi, ngay đó liền giác thì thành chơn, nếu mê chạy theo niệm thì thành vọng. Lục Tổ nói: "Không sợ niệm khởi mà sợ giác chậm" là đây vậy. Chẳng phải do cảnh có, chỉ tự tâm sanh: Khi lên bồ đoàn ngồi thiền, tâm hành giả không có cảnh vật gì cả. Vậy mà ngồi một chút nhớ chuyện năm xưa, nghĩ chuyện năm tới, đủ mọi cảnh vật hiện ra. Đó là không đợi có cảnh mới dấy niệm, mà chính nơi tâm sanh khởi niệm và sanh khởi hoài. Vậy nên phải Dây mũi nắm chắc không cho toan tính : Tuy con trâu đã theo chú mục đồng, nhưng chú không dám buông dây mũi sợ nó chạy bậy vào lúa mạ người. Cũng vậy, chúng ta tuy biết rõ ràng ý niệm là vọng tưởng, không phải là tánh giác chân thật của chính mình, song nếu chúng ta lơi lỏng, tỉnh giác yếu thì vọng niệm dấy khởi liền chạy theo. Vì vậy mà phải tỉnh giác miên mật, lâu ngày mới thuần thục.

Ai tới mục này ? - Ai tiến tới mục này là đã đi được nửa đường tu rồi đó!!

Tụng

Tiên sách thời thời bất ly thân

Khủng y túng bộ nhập ai trần

Tương tương mục đắc thuần hòa dã

Cơ tỏa vô ức tự trục nhân Dịch

Nắm chặt dây roi chẳng lìa thân

Ngại y chạy sổng vào bụi trần

Chăm chăm chăn giữ thuần hòa dã

Dây mũi buông rồi vẫn theo gần

Giảng Giải

Roi và dây chú mục đồng luôn luôn nắm trong tay không bao giờ rời. Chú sợ trâu nhảy vọt vào lùm bụi, nên phải luôn luôn chăn thật kỹ. Bao giờ trâu được thuần rồi, thì chừng đó mới buông dây mũi không kềm chế nữa, trâu tự nó đi theo chú.

Tuy đã nhận ra thể tánh chân thật rồi nhưng vọng niệm vẫn còn dấy khởi, nên hành giả phải luôn luôn phản tỉnh, niệm dấy lên liền biết không theo, và thường xuyên tỉnh giác. Như thế thì lâu ngày tâm sẽ thuần, chừng dó muốn khởi niệm thì niệm khởi, không muốn niệm khởi thì tâm lặng lẽ thanh tịnh.

[Lời Tựa]

Tranh Thiền Tông: [1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10]

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.